

ції, на яких розкривається проблематика теми, логіка оволодіння нею, дається характеристика списку використаних джерел, виділяються розділи для самостійного опрацювання.

Семинарські та практичні завдання повинні бути розраховані на вдосконалення вмінь пошуку оптимальних варіантів відповідей, розрахунків, рішень.

Самостійна робота виконується з використанням опорних дидактичних матеріалів, покликаніх коригувати роботу студентів і вдосконалювати її якість.

Коллективами кафедр розробляються:

– система завдань для самостійної роботи;

– теми рефератів і доповідей;

– інструкції та методичні вказівки до виконання лабораторних робіт, тренувальних вправ, домашніх завдань тощо;

– теми курсових робіт, курсових та дипломних проектів;

– списки обов'язкової і додаткової літератури;

Умови, що забезпечують успішне виконання самостійної роботи:

– мотивація навчального завдання (для чого, чому сприяє);

– чітка постановка пізнавальних завдань;

– алгоритм, метод виконання роботи, знання студентом способів її виконання;

– чітке визначення викладачем форм звітності, обсягу роботи, термінів її подання;

– визначення видів консультаційної допомоги (консультації – установчі, тематичні, проблемні);

– критерії оцінки, звітності;

– види і форми контролю (практикум, контрольні роботи, тести, семінар, тощо).

Роль викладача в організації і керівництві самостійною роботою включає в себе:

– навчання самостійної роботи в ході лекцій, практичних, семінарських занять, на консультаціях;

– управління самостійною роботою: розробка і доведення завдань на самостійну роботу, надання допомоги в підвищенні ефективності та якості роботи;

– контроль за самостійною роботою: як безпосередній, так і опосередкований, через контрольно-перевірочні заходи;

– корекція самостійної роботи: групова і індивідуальна.

Таким чином, тільки поєднання методичних і організаторських зусиль педагога, постійна колективна та індивідуальна турбота і потреба, забезпечать ефективну і якісну самостійну роботу студентів. Організація самостійної роботи студентів з дисциплін спрямована на розробку системи заходів щодо навчання та виховання, які формують самостійність мислення студентів.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ І НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ У ВНЗ ДИСЦИПЛІНИ «ЛОГІСТИКА»

Л.Я. Малюта, канд. екон. наук, доцент

М.В. Пельчер

Тернопільський національний технічний університет імені І. Пулюя

На даний момент, економічне становище України потребує кваліфікованих працівників економічного профілю, які здатні креативно мислити, проявляти ініціативу, самостійно вдосконалювати набуті вміння та навички, поглиблювати свої знання та набувати нового досвіду. За останні роки, практика показала, що підготувати спеціалістів високої кваліфікації нереально без залучення їх до самостійної науково-дослідної роботи.

Метою написання даної роботи є дослідження проблеми організації самостійної роботи студентів економічних спеціальностей, на прикладі курсу «Логістика» та обґрунтування інструментарію її удосконалення відповідно до сучасних вимог суспільства.

Слід відмітити, що загальними завданнями економічної освіти є: освоєння студентами економічних термінів, принципів чи закономірностей економіки; мотивація щодо вдосконалення економічно-професійних знань; розвиток інтелектуального рівня студентів, їх готовності до трудової діяльності; формування економічного мислення.

Все це дозволяє молодим спеціалістам бути конкурентоспроможними на ринку праці та відповідати вимогам, які висуваються до сучасних фахівців.

Проаналізувавши навчально-методичний комплекс з курсу «Логістика» можемо стверджувати, що самостійна робота з даної дисципліни включає: підготовку до занять в аудиторіях (проведення лекцій та практичних занять); самостійне вивчення окремих тем, які включені до навчального плану; написання самостійних, контрольних робіт; написання індивідуального завдання; участь у наукових студентських конференціях.

Програма навчальної дисципліни «Логістика» передбачає вивчення економічних питань, що пов'язані з товаро- і матеріалопотоками між постачальниками, виробником і споживачами. Мета цієї дисципліни полягає в оволодінні знаннями про поняття, зміст і особливості логістичного управління товарорухом.

Ця дисципліна у ВНЗ вивчається студентами економічного факультету, спеціальності «Менеджмент» на 3-му курсі, завершується написанням ІНДЗ (як згадувалось вище, один із видів самостійної роботи студента) та складання іспиту.

Як відомо, на самостійне опрацювання матеріалу, студентам відводиться половина навчального процесу, який передбачений на вивчення дисципліни. З цього випливає, що викладач виступає як організатор пізнавальної діяльності студентів, він повинен орієнтувати на різні види самостійної роботи, які носять дослідницький та творчий характер та контролювати їх виконання.

Яскравим прикладом самостійної роботи з курсу «Логістика» є активне залучення студентів до написання тез на науково-практичній конференції. Такий вид діяльності допомагає поглибити знання з ключових питань логістики, завдяки проведеним власним науковим дослідженням.

Безумовно, перераховані вище види самостійної роботи здатні підготувати висококваліфікованих працівників у даній галузі, але без своєчасного контролю вони будуть неефективними.

При вивченні курсу «Логістика» варто дотримуватись наступних видів контролю: усне опитування (розгляд певної теми на практичних заняттях); письмове опитування (написання контрольної роботи, що включає як теоретичний матеріал, так і розв'язання задач); тестове опитування (проводиться у вигляді складання модуля після закінчення розділів дисципліни); захист ІНДЗ (здійснюється після закінчення вивчення дисципліни в усній формі).

Підсумовуючи вищевикладене можемо сказати, що підготувати досвідчених спеціалістів економічного профілю без залучення їх до самостійної науково-дослідної роботи неможливо. На прикладі курсу «Логістика» було представлено конкретні приклади самостійної діяльності студентів та важливість їх упровадження у навчальний процес.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ

Ю.Б. Миронов, канд. екон. наук, доцент

Львівський торговельно-економічний університет

М.І. Миронова, канд. екон. наук, вчитель економіки

Середня загальноосвітня школа № 90 міста Львова

У зв'язку з бурхливим розвитком інформаційних технологій за останні десятиріччя особливої актуальності набувають питання можливостей використання дистанційної форми навчання в роботі вищих навчальних закладів. Оскільки професійні знання втрачають актуальність дуже швидко, необхідне їх постійне вдосконалення. І саме дистанційна форма навчання у даний час дає можливість створення систем загального обміну інформацією, масового постійного самонавчання. Особливого значення вказані питання набувають у сфері туризму, адже багато студентів, які обрали спеціальність «Туризм», суміщають стаціонарне навчання з професійною діяльністю, працюючи в екскурсійних бюро, туристичних агентствах, у закладах розміщення. З огляду на це, застосування дистанційних курсів у процесі підготовки фахівців сфери туризму є актуальним та своєчасним.

Дистанційна освіта органічно поєднує комп'ютерні та Інтернет-технології навчання. Сучасні технології, на яких базуються дистанційні курси, є з'єднувальною ланкою між студентом і викладачем, які можуть перебувати за тисячі кілометрів один від одного. Навчання проводиться за допомогою мережі Інтернет, по e-mail та за допомогою сучасних месенджерів. Ще один важливий аргумент на користь такої форми навчання: дистанційна освіта – надзвичайно мобільна система, оскільки дозволяє абсолютній більшості учасників навчального процесу (адміністраторам, викладачам і студентам) вибрати зручний час для занять.